

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

Religiosus qui malè viuit est reprehensibilis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

quæ pertinent ad diuersos status religiosorum,
patet.

*Quòd valde reprehensibilis est religiosus, qui
in religione malè viuit.*

ET notandum valde reprehensibilem esse
eum, qui in religione malè viuit. Quia aut
in sæculo malè vixerat vel bene: si bene, valde
reprehensibilis est, quia malè viuit inter bonos,
qui bene vixerat inter malos: & inter innocen-
tes innocentiam amisit, qui inter nocentes eam
seruauit. Si verò in sæculo malè vixerat, & me-
tuens ne incideret in manus Dei viuentis, car-
cerem claustrum spontaneè sibi elegerat: valde fa-
tuus est, cum Dominum carceris in carcere of-
fendit, & funem peccati, quo in inferno suspen-
datur, quem in eo misericordia Domini diru-
perat, resumit: & qui dirumpenti vincula sua sa-
crificium laudis sacrificare debuit: pro laude
contumeliam reddit. Dederat ei Dominus lo-
cum pœnitentiæ: & ipse abutitur eo in superbi-
am. Dei benignitas adduxerat eum ad pœniten-
tiam: ipse verò thesaurizat sibi iram. Non timet
ibi peccata perpetrare: vbi perpetrata in sæculo,
debit corrigere. Misericordiæ quoque Domi-
ni illudit: qui ei pœnam æternam, cui etiam pro
minimo mortali quod fecerat, adiudicaturus
erat, in pœnam momentaneam commutauit.
Item valde reprehensibilis est: qui Deo negligit
reddere vota illa, quæ distinxerunt labia sua.
Non enim onus religionis ei nolenti impositum
est: sed post experientiam & deliberationem, ab
eo spontaneè assumptum. Ipse fuit largus pro-
missor:

P

missor:

Actor. 5.

missor: sed redditor est auarus. Ipse diuisor in-
quus, qui sua dedit Deo, se verò dat diabolo. Ipse
mentitus est Deo: quod non est parum pericul-
sum: sicut ostenditur Actor. 5. Cur (inquit Petrus
Ananiæ) tentauit sathanas cor tuum, mentiri
Spiritui sancto? Non es mentitus hominibus sed
Deo. Audiens autem Ananias hæc verba, ceci-
dit & expirauit. Ipse Deum irrisit: cui non solum
quod promisit. De qua irrisione loquitur B. Bernardus

*Cap 58. post
medium.*

nedictus in Regula sua, dicens de illo qui pro-
fessionem fecit, quòd si aliquando aliter fecerit
à Deo se damnandum sciat, quem irridet. Tale
merito in futuro à Deo irridebuntur, secundum
illud: Qui habitat in cælis, irridebit eos. Despe-
xistis omne consilium meum, & increpationes
meas neglexistis: ego quoque in interitu vestro
ridebo. Item talis reprehensibilis est, quia illud
negligit, quod cunctis mundi amabilius præ-
legit. Ille verò qui pro Deo mundum reliquit,
Deum amittit, omnia amisit. Ipse verò similis est
negotiatori, quærenti bonas margaritas: qui in-
uenta vna pretiosa margarita, vendit omnia
quæ habuit, & eam emit: & postea eam pro-
curat. Ipse quasi inter duas fellas cecidit ad terram

*Psal. 2.
Pro. 11.*

Bernardus loquens cuidam malæ sanctimonio-
si: Deum, inquit, repellens, & à seculo repul-
sus inter duas, vt dicitur, fellas corrueras: nec ita
que Deo viuebas, quia nolebas: nec seculo quæ-
re non poteras. Frequenter debent habere in cor-
de suo, qui mundum reliquerunt, & monaste-
rium intrauerunt, illud verbum Petri: Ecce
nos reliquimus omnia, & secuti sumus te. Quis
ergo erit nobis? Mira fatuitas est, cum aliquis
ami-

*Epist. 114.
circa med.*

Matth. 19.

amicum illum, pro quo patrem & matrem & omnes alios amicos carnales requirit: à quo omnia bona recepit, & plura erat recepturus, inimicum sibi reddit: & pertinaciter offendit. Qui in monasteriis malè viuunt, deberent frequenter dicere Domino illud: Omnia in te habentes, te non debuimus dimittere ire à nobis. *Thob. 19.*

Item valde reprehensibilis est, qui in monasterio malè viuit, vbi non solum bene, sed etiam melius viuere debuit. Ipse verò è contrario non solum viuit ibi malè: sed etiam valde malè. Tales enim vel sunt valde boni; vel valde mali: vel sunt dæmones, vel sunt angeli. *Augusti- Epist. 137.*

Epist. 137. Non inueni meliores, quàm qui in monasterio profecerunt: nec expertus sum deteriores, quàm qui in monasterio defecerunt. Multa verò sunt quæ ad magnitudinem malitiæ eius qui malè viuit, facere videntur. Primū est loci sanctitas. Secundum bonorum societas. Tertium bene viuendi oportunitas. Quartum, quòd à Deo prouisionem accepit. Quintum est professio, quæ præcessit. Sextum est, quòd ea, quibus indignus est, facere præsumit. Septimum, quòd locum vnius boni viri occupat. Octauum est, quòd eos à quibus beneficia recipit, defraudat. Nonum, quòd pœnis, quibus similes sibi puniti sunt, non terretur. Decimum, quòd propter damnum quod incurrit, à peccato non cohibetur. Sanctitas loci multum aggrauat peccatum. Vnde dicitur: In terra sanctorum iniqua gessit, & non videbit gloriam Dñi. *Isa. 26.*

Hier. 2. Multum displicet Saluatori, cū contaminantur loca salutis deputata. De qua cõtaminatione cõqueritur.

*Iob. 1.**Ioan. 6.*

tur. Contaminastis, inquit, terram meam. Multum etiam aggrauat peccatum, societas bonorum. Qui malus est inter bonos, est sicut Iudas inter Christi discipulos: & sicut Sathan inter Deos filios. De quo: Cum venissent filij Dei, & assiderent coram domino: affuit inter eos & Sathanas, id est, aduersarius, qui saluti aliorum aduersatur: vel eos defraudando adiutorio quo eis facere debuit, vel eis contrario gressu incedendo, eundo scilicet in infernum, aliis eundo in paradysum: vel eos scandalizando. Saluator Iudam diabolū vocauit, qui inter bonos malus fuit. Nonne vos duodecim elegi? & vnus vobis diabolus est. Itē oportunitas bene viuere quam habet aliquis in claustro bene disposita multum aggrauat peccatum malè ibi viuere. Non solum enim fructuosius, sed etiam iocundius posset bene viuere, quàm malè. Vnde Bernardus loquens de illo verbo: Confundamini omnes iniqua agentes superuacue, dicit: Non superuacue iniqua agit, qui non tantummodo fructuosius, sed etiam iocundius Deo seruire poterat, quàm mundo? Maior est pena quam habet religiosus, dum peccatum procuratur in stimulo conscientie qui sequitur, & in erubescencia quam habet cum deprehenditur & in pœnitentia quam facere compellitur: & in timore quem habet ne deprehendatur: quàm in iocunditas quam habet, cum peccatum perpetratur. Præterea si bene viueret, interiore iocunditatem haberet: in custodiendis enim mandatis Dei, est retributio multa. Sed sicut dicit Gregorius. Vesana mēs plus se assequi aspe-

caru

carnaliter, quàm tenere blanda spiritualiter,
 gaudet. Habentes manna, illud fastidiunt: & cæ-
 pas desiderant, quæ non sine lachrymis come-
 duntur. Prouisio etiam quam à Deo recepit,
 multum aggrauat. Proditor enim est, cum eum,
 à quo vestitur & pascitur, impugnat. De illo po-
 test dicere Dominus illud: Ecce manus traden-
 tis me, mecum est in mensa. Si inimicus male-
 dixisset mihi, sustinuissem vtique. Tu verò ho-
 mo vnanimis, dux meus & notus meus, qui si-
 mul mecum dulces capiebas cibos. Canis illum
 amat à quo pascitur, quando alios valde perse-
 quitur. Cane ergo deterior esse videtur, qui be-
 neficiis, quæ à Deo recipit, ab eius impugnatio-
 ne non cohibetur. Item non parum aggrauat
 peccatum professio quæ præcessit. Non enim
 parua culpa est, cum ille qui se Deo obtulit, se
 Deo postea aufert, & diabolo se offert: & qui
 corpus suum, per votum continentia, Deo ex-
 hibuit hostiam viuentem, sanctam, Deo placen-
 tem, post per incontinentiã illud diabolo exhi-
 bet hostiam morientem, execrabilem, & foeten-
 tem: & vitæ angelicæ quam ducere proposuit,
 vitam porcina præponit. Bernardus. Quid de-
 corius castitate quæ de homine angelum facit?
 E contrario, quid immundius luxuria quæ an-
 gelum in porcum conuertit? Multum etiam fa-
 cit ad magnitudinem malitiæ, quòd ea, ad quæ
 indignus est, præsumit. Præsumit enim stare in
 conspectu Dei: cum Deus vsque ad mortem ira-
 tus sit ei; quod non est parum periculosum, cum
 ipse dicat: Sanctificabor in his qui appropin-
 quant mihi, id est, sanctus in eis apparebo, vin-

Luc. 22.

Epist. 42.
habet priso-
ra Verba.

Leuit. 13.

dictam de malis eorum sumendo. Ad magnitudinem etiam malitiæ eius facit, quòd locum vnius boni viri occupat. vnde timendum est, ne à Domino citius per mortem abscindatur, locus ab eo expediatur; cùm scriptum sit de ficulnea sterili. Succide eam: vt quid etiam terræ occupat? Item ad magnitudinem malitiæ eius facit, quod illos decipit, à quibus beneficia recipit, qui sunt vel in periculo mundi, vel in igne purgatorij: quia cum ipse Deo displiceat, debito modo eis non subuenit. Cum enim is displiceat qui ad interpellandum mittitur: irati animus ad deteriora prouocatur, vt dicit Greg. Itē ad magnitudinem malitiæ eius facit quod poenis illis nō terretur, quibus peccata in sacris locis commissa, punita leguntur. Commissum fuit peccatum superbię in cœlo: pro quo tam nobilis creatura est aternaliter damnata. Videbam sathanā sicut fulgur de cœlo cadentem. Commissum est peccatum inobediētix in paradiso terrestri: pro quo totum genus humanum exilio & morti adiudicatum est. Commissum est peccatū carnalis amoris in illa congregatione, in qua Christus præfuit: Iudas enim illud quod dandū erat pauperibus, dabat vxori & filiis: quod peccatum fustipendio punitum est. Commissum est peccatum proprietatis in cōgregatione illa cui præfuit Petrus: quod morte subita in Anania & Saphira punitum est. Item ad magnitudinem malitiæ eius facit, quod à peccato non cohibetur propter damnum quod incurrit. Propter hoc enim bona religionis amittit: Qui assumit crucem transmarinam, & est raptor vel latro, cauet à peccato, ne pere-

Luc. 13.

Lib. 1. pastor. cap. 11. parum à princip.

Luc. 10.

Actor. 5.

peregrinationis fructum amittat: quanto magis debet cauere qui est in religione, ne bona religionis amittat, cum religio præualeat cuiuslibet peregrinationi? Cuius signum est, quod in religionem potest commutari. Deteriores etiam furibus videntur & raptoribus, qui religionem intrant, & se non emendant. Qui malus est in religione, est quasi malus latro Christum in cruce blasphemans opere, licet non sermone: qui de cruce claustrum transiturus est ad cruciatum inferni. Talis valde infelix est, qui in Dei vinario siti moritur: in eius seruatorio corrumpitur; & in loco salutis damnationem suam operatur. Quod alij esset aurum, est ei plumbum: onus scilicet religionis. Quod esset salus & vita alij, ut Sacramentum altaris: est mors & damnatio ipsi. Qui est in statu incipientis, cum experientia ei desit, non debet de sensu suo confidere: sed alienum sensum suo præponere. Quantum in se est, rigorem religionis debet amare: alienam tamen dispensationi acquiescere; & præ suorum interiorum diligentia, sua exteriora negligere. De primo dicit Bernardus. Obsecro vos nouelle plantationes Dei, vos, qui nondum habetis exercitatos sensus ad discretionem boni & mali: nolite seque sequi cordis vestri iudicium: nolite abundare in sensu vestro, ne vos, tanquam rudes adhuc, versutus ille venator decipiat. De secundo idem Bernardus. Feruorem nouitiorum non decent illam misericordes in seipsum discretionem, & discretionum dispensationes, facilesque indulgentiam suo iudicio; non tamen recusandam sunt alieno. Idem: A nouitio in

*Serm. 3. su-
per Psalm.
Qui habi-
tat. paulo a
princip.*

seipsum rigida debet esse censura, & discreta seueritas: ad regentem, vel consulentem paternam vel fraterna charitate & pietate, lenis & obediens in omnibus humilitas. De tertio, Idem: Fa-

Serm. 63. super Cant. post med.

teor, placent in nouitiis, neglectior utique is, qui foris apparet, corporum cultus & vestium, sermo rarior, vultus hilarior, aspectus verecundior, incessus maturior. Qui in statu proficiens est, defectus suos debet considerare: & pro illis supplendis Deo in oratione instare continue. Proficiens quasi duobus pedibus debet ascendere: meditatione scilicet & oratione. Meditatio quid desit docet: oratio ne desit obtinet. Augustinus. Semper tibi displiceat quod es: si vis peruenire ad id quod nondum es. Nam ubi tibi placuisti, ibi remansisti. Si autem dixisti, sufficiens peristi. Idem: Adde semper, semper ambula semper profice: noli in via deficere: noli retro redire, noli deuiare. Remanet, qui non proficit retro redit qui ad ea reuoluitur, unde iam ab-

In Psal. 122. Et Serm. 15. de Verbis apost. in fine.

Serm. 15. de Verbis Domini. in fine. Et in Psal. 69. paulo à fine.

scesserat. Si attentas stare: ruas necesse est. Et notandum quod quanto aliquis plus proficit, tanto defectus suos amplius agnoscit: & malis suis magis irascitur. Gregorius. Sancti viri qui altius apud Deum virtutum dignitate proficiunt, eo subtilius indignos se esse deprehendunt quia dum proximi luci fiunt, quidquid eos in seipsis latebat inueniunt. Idem: Quanto plus proficimus in cognitione, tanto nobis indignamur amplius de peruerso opere. Quæ congruant ei qui est in statu perfectionis, ostendit Bernardus his verbis. Perfectus reputabitur, in cuius anima hæc tria congruenter atque oportune

Li. 18. moral. cap. 34. habet similia.

Hom. 10. in Ezech. circa finem. Serm. 57. super Cant. non remote à fine.

cor-

concurrere videbuntur, scilicet vt & gemere pro se, & exultare in Deo nouerit, simul & proximorum vtilitatibus potens fit subuenire: placens Deo, cautus sibi, vtilis suis. Ad statum etiam eius qui perfectus est, pertinet, imperfectionem suam agnoscere, & perfectionem appetere, & imperfectionem proximi patienter tolerare. Gregorius in moralibus. Magna est perfectio, suæ imperfectionis cognitio. Augustinus. Quantum mihi videtur, in ea quæ perficienda est iustitia, multum in hac vita proficit, qui, quàm longè sit à perfectione iustitiæ, proficiendo cognouit. Bernardus. Nemo perfectus, nisi qui perfectior esse appetit. Idem: Ita nimirum solet diuina pietas, conseruando humilitatis gratiam, ordinare, vt quantò plus quisque proficit, eò minus se reputet profecisse. Nam vsque ad extremum spiritualis exercitij gradum, si quis tantum proficit, aliquid ei de primi gradus imperfectione relinquitur: vt adhuc vix sibi illum adeptus videatur. Greg. Ille verè perfectus est: qui ad imperfectionem proximi impatiens non est. *Lib. 5. mor. cap. 14. in princip.*

De quibusdam inordinationibus claustris.

CAPVT III.

VLtimo in hoc quarto libro notandū, quòd in aliquibus claustris vbi cuncta ordinatè fieri deberent, loco ordinationis est confusio infernalis, vbi nullus ordo. Quod deberet esse intus, est extra. quod deberet esse sursum, est deorsum: quod deberet esse dextrum, est sinistrū: quod deberet esse ante, est retro: quod deberet esse medium, est extremum. Primam inordinationem, facit hypocrisis: cum scilicet clau-

P 5 stra-